Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
ATHANASIOS RANTOS
prednesené 11. septembra 2025 [1]

Vec C-311/24

Bundeswettbewerbsbehörde
proti
M. GmbH

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Hospodárska súťaž – Smernica (EÚ) 2019/633 – Nekalé obchodné praktiky – Článok 6 ods. 1 písm. e) – Porušenia – Odberateľ vyzývajúci viacerých svojich dodávateľov na platbu nesúvisiacu s predajom poľnohospodárskych a potravinových výrobkov – Kumulácia pokút (jedna za každého kontaktovaného dodávateľa) – Vnútroštátne predpisy stanovujúce pokutu až do výšky 500 000 eur za každé porušenie“

I. Úvod

1. M. GmbH, spoločnosť s ručením obmedzeným, prevádzkuje v Rakúsku maloobchodné predajne potravín. V nadväznosti na negatívne dôsledky pandémie COVID-19 na jej zákazníkov a infláciu ovplyvňujúcu najmä náklady na energiu sa táto spoločnosť ocitla vo finančných ťažkostiach a rozhodla sa začať transformačný proces, ktorý chcela čiastočne financovať prostredníctvom svojich dodávateľov. Uvedená spoločnosť následne zaslala šestnástim svojim dodávateľom súčasne e-mail, v ktorom vysvetlila svoj návrh, spolu s pro forma faktúrou obsahujúcou sumu, ktorú majú zaplatiť ako príspevok na tento plán transformácie. Bundeswettbewerbsbehörde (Spolkový úrad pre ochranu hospodárskej súťaže, Rakúsko, ďalej len „BWB“) podal na príslušný rakúsky súd šestnásť návrhov proti danej spoločnosti, ktorými sa domáhal uloženia pokuty podľa príslušných vnútroštátnych predpisov.

2. V tomto kontexte sa Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko), ktorému boli predložené štyri z týchto návrhov, v podstate pýta na jednej strane na zlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá umožňuje kvalifikovať všetky zakázané nekalé obchodné praktiky ako „jediné porušenie“, ak predstavujú súbeh porušení, ako aj uložiť jedinú pokutu za tento celok, s právom Únie, a na druhej strane na zlučiteľnosť hornej hranice pokuty stanovenej na sankcionovanie porušenia pozostávajúceho z jednej alebo viacerých nekalých obchodných praktík s právom Únie.

[1] Jazyk prednesu: francúzština.

3. Prejednávaná vec poskytuje Súdnemu dvoru príležitosť po prvýkrát rozhodnúť o výklade smernice (EÚ) 2019/633[2], a najmä jej článku 6 ods. 1 písm. e), ktorý vnútroštátnym orgánom priznáva právomoc ukladať pokuty a iné rovnako účinné sankcie a prijať predbežné opatrenia voči páchateľovi alebo začať konanie na tento účel v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a postupmi.[3] Konkrétnejšie bude Súdny dvor vyzvaný, aby poskytol dôležité spresnenia, pokiaľ ide o mechanizmy sankcionovania konaní zakázaných uvedenou smernicou.

II. Právny rámec

A. Právo Únie

4. Podľa odôvodnení 1, 8, 9, 14, 34 a 39 smernice 2019/633:

„(1) V rámci poľnohospodárskeho a potravinového dodávateľského reťazca sa bežne vyskytuje výrazná nerovnováha vo vyjednávacej pozícii medzi dodávateľmi a odberateľmi poľnohospodárskych a potravinových výrobkov. Táto nerovnováha vo vyjednávacej pozícii môže viesť k nekalým obchodným praktikám, keď sa väčší obchodní partneri so silnejšou pozíciou usilujú presadiť určité praktiky alebo zmluvné dojednania, ktoré sú v ich prospech v súvislosti s predajnou transakciou. … V záujme zníženia výskytu takýchto praktík by sa mal na úrovni Únie zaviesť minimálny štandard ochrany pred nekalými obchodnými praktikami, ktoré môžu mať negatívny vplyv na životnú úroveň poľnohospodárskej komunity. Prístup minimálnej harmonizácie v tejto smernici umožňuje členským štátom prijať alebo ponechať v platnosti vnútroštátne pravidlá, ktoré idú nad rámec nekalých obchodných praktík uvedených v tejto smernici.

…

(8) Väčšina členských štátov, nie však všetky, má zavedené osobitné vnútroštátne pravidlá, ktoré chránia dodávateľov pred nekalými obchodnými praktikami vyskytujúcimi sa vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci. … Niektoré členské štáty, ktoré majú zavedené osobitné pravidlá týkajúce sa nekalých obchodných praktík, preto ich presadzovaním poverujú orgány verejnej správy. Pravidlá členských štátov týkajúce sa nekalých obchodných praktík, pokiaľ existujú, sa však vyznačujú výraznými vzájomnými rozdielmi.

(9) Počet a veľkosť hospodárskych subjektov pôsobiacich na rôznych stupňoch poľnohospodárskeho a potravinového dodávateľského reťazca sa líšia. Rozdiely vo vyjednávacej pozícii, ktoré sú úmerné hospodárskej závislosti dodávateľa od odberateľa, môžu viesť k tomu, že väčšie hospodárske subjekty uplatňujú nekalé obchodné praktiky voči menším subjektom. Dynamickým prístupom, v rámci ktorého sa za základ berie relatívna veľkosť dodávateľa a odberateľa vyjadrená výškou ročného obratu, by sa mala poskytovať lepšia ochrana pred nekalými obchodnými praktikami tým hospodárskym subjektom, ktoré ju potrebujú najviac. …

[2] Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 17. apríla 2019 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci (Ú. v. EÚ L 111, 2019, s. 59).

[3] Hoci bola táto smernica citovaná vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky z 13. novembra 2019, Lietuvos Respublikos Seimo narių grupė (C-2/18, EU:C:2019:962), a z 11. marca 2021, Komisia/Maďarsko (Ziskové marže) (C-400/19, EU:C:2021:194), doteraz nebola predmetom výkladu zo strany Súdneho dvora.

…

(14) Táto smernica by sa mala uplatňovať na obchodné správanie väčších hospodárskych subjektov k hospodárskym subjektom, ktoré majú slabšiu vyjednávaciu pozíciu. Vhodným približným vyjadrením relatívnej vyjednávacej pozície je ročný obrat rôznych hospodárskych subjektov. Hornou hranicou by sa malo predísť tomu, aby sa ochrana poskytovala hospodárskym subjektom, ktoré nie sú zraniteľné alebo ktoré sú oveľa menej zraniteľné ako ich menší partneri alebo konkurenti. Preto sa touto smernicou ustanovujú kategórie hospodárskych subjektov v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci stanovených na základe obratu, podľa ktorých sa poskytuje ochrana.

…

(34) Existencia odradzujúceho prostriedku, ako je právomoc ukladať pokuty alebo iniciovať konanie, napríklad súdne konanie, na uloženie pokút a iné rovnako účinné sankcie a zverejňovať výsledky vyšetrovania, vrátane uverejňovania informácií o odberateľoch, ktorí sa dopustili porušenia pravidiel, môže podnietiť zmeny správania a podporiť riešenia sporov medzi stranami pred začatím súdneho konania, a preto by takéto prostriedky mali byť súčasťou právomocí orgánov presadzovania práva. Pokuty môžu byť obzvlášť účinné a odrádzajúce. Orgán presadzovania práva by mal mať možnosť rozhodnúť v rámci jednotlivých vyšetrovaní, ktorú zo svojich právomocí uplatní, ako aj to, či uloží pokutu alebo iniciuje konanie na uloženie pokuty alebo inú rovnako účinnú sankciu.

…

(39) Väčšina členských štátov už má vnútroštátne pravidlá týkajúce sa nekalých obchodných praktík, aj keď sa navzájom líšia, a preto je vhodné použiť smernicu na zavedenie minimálneho štandardu ochrany podľa práva Únie. Malo by sa tým umožniť členským štátom začleniť príslušné pravidlá do ich vnútroštátneho právneho poriadku tak, aby mohli zaviesť kompaktné režimy. Členským štátom by sa nemalo brániť v tom, aby si na svojom území ponechali v platnosti alebo zaviedli prísnejšie vnútroštátne pravidlá, ktorými sa zabezpečuje vyššiu úroveň ochrany pred nekalými obchodnými praktikami, ktoré sa vyskytujú vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci, a to s prihliadnutím na obmedzenia práva Únie uplatniteľného na fungovanie vnútorného trhu, za predpokladu, že takéto pravidlá sú proporcionálne.“

5. V článku 1 smernice s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ sa v odsekoch 1 a 2 uvádza:

„1. S cieľom bojovať proti praktikám, ktoré sa výrazne odchyľujú od poctivého obchodného správania, ktoré sú v rozpore so zásadami dobromyseľnosti a čestnosti a ktoré jednostranne presadzuje jeden obchodný partner voči druhému, sa touto smernicou stanovuje minimálny zoznam zakázaných nekalých obchodných praktík vo vzťahoch medzi odberateľmi a dodávateľmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci a stanovujú sa minimálne pravidlá týkajúce sa presadzovania uvedených zákazov a mechanizmy koordinácie medzi orgánmi presadzovania práva.

2. Táto smernica sa uplatňuje na určité nekalé obchodné praktiky, ktoré sa vyskytujú pri predaji poľnohospodárskych a potravinových výrobkov:

a) dodávateľmi, ktorých ročný obrat nepresahuje 2 000 000 EUR, odberateľom, ktorých ročný obrat je vyšší ako 2 000 000 EUR;

b) dodávateľmi, ktorých ročný obrat je vyšší ako 2 000 000 EUR, ale nepresahuje 10 000 000 EUR, odberateľom, ktorých ročný obrat je vyšší ako 10 000 000 EUR;

c) dodávateľmi, ktorých ročný obrat je vyšší ako 10 000 000 EUR, ale nepresahuje 50 000 000 EUR, odberateľom, ktorých ročný obrat je vyšší ako 50 000 000 EUR;

d) dodávateľmi, ktorých ročný obrat je vyšší ako 50 000 000 EUR, ale nepresahuje 150 000 000 EUR, odberateľom, ktorých ročný obrat je vyšší ako 150 000 000 EUR;

e) dodávateľmi, ktorých ročný obrat je vyšší ako 150 000 000 EUR, ale nepresahuje 350 000 000 EUR, odberateľom, ktorých ročný obrat je vyšší ako 350 000 000 EUR.

…“

6. Článok 3 uvedenej smernice, nazvaný „Zákaz nekalých obchodných praktík“, v odseku 1 písm. d) stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby sa zakázali aspoň všetky tieto nekalé obchodné praktiky:

…

d) odberateľ vyžaduje od dodávateľa platby, ktoré nesúvisia s predajom poľnohospodárskych a potravinových výrobkov dodávateľa.“

7. V článku 6 tej istej smernice s názvom „Právomoci orgánov presadzovania práva“ sa v odseku 1 uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby každý z ich orgánov presadzovania práva mal potrebné zdroje a odborné znalosti na plnenie svojich úloh, a zveria mu tieto právomoci:

…

d) právomoc prijímať rozhodnutia, ktorými sa zisťujú porušenia zákazov uvedených v článku 3 a ktorými sa od odberateľ požaduje, aby ukončil zakázanú obchodnú praktiku…;

e) právomoc nariadiť alebo začať konanie na účely uloženia pokút a iných rovnako účinných sankcií a predbežných opatrení subjektu, ktorý zákaz porušil, a to v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a postupmi;

…

Sankcie uvedené v prvom pododseku, písmene e) musia byť účinné, primerané a odrádzajúce vzhľadom na povahu, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia.“

B. Rakúske právo

8. Bundesgesetz zur Verbesserung der Nahversorgung und der Wettbewerbsbedingungen (Faire-Wettbewerbsbedingungen-Gesetz) (spolkový zákon o zlepšení miestneho zásobovania a podmienok hospodárskej súťaže s cieľom zabezpečiť podmienky spravodlivej hospodárskej súťaže) [4], naposledy zmenený Bundesgesetz, mit dem das Bundesgesetz zur Verbesserung der Nahversorgung und der Wettbewerbsbedingungen geändert wird (spolkový zákon, ktorým sa mení zákon o zlepšení miestneho zásobovania a podmienok hospodárskej súťaže) z 31. decembra 2021 (ďalej len „FWBG“) [5], preberá do rakúskeho práva smernicu 2019/633.

9. Ustanovenia § 5c ods. 1 a prílohy I bodu 4 FWBG doslovne preberajú článok 3 ods. 1 prvý pododsek písm. d) tejto smernice.

10. V zmysle § 6 ods. 2 FWBG, ktorým sa preberá článok 6 uvedenej smernice:

„Na žiadosť vyšetrovacieho orgánu na účely oddielu 2 môže súd príslušný v kartelových veciach v zmysle § 5b bodu 2 uložiť odberateľovi, ktorý poruší ustanovenia § 5c, pokutu až do výšky 500 000 eur. Pri výpočte výšky pokuty sa zohľadní najmä závažnosť a dĺžka trvania porušenia, obohatenie získané v dôsledku tohto porušenia, miera zodpovednosti a ekonomické možnosti. *Mutatis mutandis* sa uplatňuje § 33 KartG 2005.“

III. Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

11. M. GmbH je spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá prevádzkuje maloobchodné predajne potravín v Rakúsku.

12. Spoločnosť bola ekonomicky postihnutá negatívnymi dôsledkami pandémie COVID-19 na cestovný ruch, ktoré mali za následok stratu zákazníkov v sektore maloobchodného predaja potravín a zvýšenie nákladov, a začala proces úplnej reštrukturalizácie. Na tento účel táto spoločnosť využila služby externého konzultanta, ktorý jej odporučil požiadať svojich dodávateľov o finančný príspevok na čiastočnú kompenzáciu vysokých nákladov spojených s týmto procesom.

13. Dňa 16. mája 2023 uvedená spoločnosť prezentovala tento projekt zorganizovaním online konferencie „Deň dodávateľov“ (*Supplier Day*), v rámci ktorej svojim dodávateľom opísala prehľad súčasnej situácie na trhu a problémy s ňou spojené, ako aj straty, ktoré jej vznikli. Popísala svoj transformačný proces, ktorého cieľom bolo profesionalizovať riadenie kategórií (*Category Management*) a optimalizovať interné procesy. Svojim dodávateľom tiež vysvetlila potrebu investícií, pričom zdôraznila potrebu investovať do jednotiek na výrobu vodíka šetrných ku klíme a do vozového parku ťažkých nákladných vozidiel, ktoré sú neutrálne z hľadiska CO_2. V tejto súvislosti im tá istá spoločnosť oznámila, že potrebuje ich finančný príspevok na realizáciu takéhoto projektu a že ak by boli ochotní poskytnúť jej podporu, zohľadní ho.

14. Dňa 17. mája 2023 M. GmbH zaslala každému zo svojich dodávateľov súčasne jeden z dvoch variantov toho istého e-mailu podľa toho, či sa zúčastnili alebo nezúčastnili na uvedenej konferencii. V tomto e-maile ich požiadala, aby zaplatili príspevok v určitej výške s cieľom podieľať sa na financovaní transformačného procesu, ktorý mala v úmysle uskutočniť. K týmto e-mailom boli priložené pro forma faktúry obsahujúce rôzne sumy vo forme paušálnych súm.

[4] BGBl. 392/1977.

[5] BGBl. I 239/2021.

S výnimkou sumy uvedenej v pro forma faktúre a rozlišovania podľa toho, či sa dotknutý dodávateľ zúčastnil na konferencii Deň dodávateľov, boli tieto e-maily rovnaké pre všetkých dodávateľov. Z vlastnej iniciatívy sa však táto spoločnosť rozhodla ukončiť program investičných žiadostí, zrušiť *pro forma* faktúry pripojené k tým istým e-mailom a vrátiť sumy, ktoré už zaplatili niektorí dodávatelia. Celkovo sa len dvaja zo šestnástich dodávateľov rozhodli vyhovieť investičnej žiadosti a zaplatiť sumy uvedené na pro forma faktúrach pripojených k zaslaným e-mailom.

15. BWB konštatoval, že M. GmbH ako odberateľ vyzvala šestnásť svojich dodávateľov na zaplatenie platby, ktorá nesúvisela s predajom poľnohospodárskych výrobkov a potravín. Tento orgán sa domnieval, že každá z týchto platobných výziev predstavuje samostatné porušenie, ktoré je v rozpore s ustanoveniami § 5c ods. 1 v spojení s prílohou I bodom 4 FWBG, ktorými sa do rakúskeho práva preberá článok 3 ods. 1 písm. d) smernice 2019/633. Dňa 10. novembra 2023 preto podal na príslušný rakúsky súd šestnásť žalôb proti M. GmbH, ktorými sa domáhal uloženia primeranej pokuty podľa § 6 ods. 2 FWBG. [6]

16. V tejto súvislosti vnútroštátny súd pripomína, že § 6 ods. 2 FWBG stanovuje sankciu trestnej povahy. Podľa rakúskej právnej vedy treba správanie vytýkané M. GmbH kvalifikovať ako „jediné porušenie“ v tom zmysle, že predstavuje jeden právny celok, ktorý zakladá porušenie (*tatbestandliche Handlungseinheit*). Preto uvádza, že aj keď sa vytýkané skutky týkajú vzťahov so šestnástimi odlišnými dodávateľmi, treba uložiť jedinú pokutu v maximálnej výške 500 000 eur, ako je stanovená v § 6 ods. 2 tohto zákona.

17. Tento súd však vyjadruje pochybnosti, pokiaľ ide o otázku, či tento výsledok umožňuje dosiahnuť cieľ sledovaný smernicou 2019/633, a to určitú rovnováhu medzi vyjednávacou silou odberateľov a vyjednávacou silou dodávateľov v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci, ku ktorej podľa neho môže dôjsť len na úrovni individuálneho vzťahu medzi nimi. Ak by sa ukázalo, že kvalifikácia „jediného porušenia“ nie je v súlade s touto smernicou, tento súd pýta, či uvedená smernica bráni tomu, aby boli za každé z porušení konštatovaných na základe zásady kumulácie sankcií uložené samostatné pokuty.

18. Za týchto podmienok Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1a Má sa článok 6 ods. 1 písm. e) [smernice 2019/633] vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie v prípade, keď odberateľ na základe jednotne motivovaného zámeru v rozpore s článkom 3 ods. 1 písm. d) uvedenej smernice v ten istý deň samostatne vyzve rôznych dodávateľov, ktorí podliehajú ochrane uvedenej smernice podľa jej článku 1, aby uskutočnili platbu, bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa tieto platobné výzvy ako celok kvalifikujú ako jediné porušenie (jednotný skutok), za ktoré možno uložiť len jednu sankciu?

1b Je pre zodpovedanie otázky 1a so zreteľom na znenie článku 6 ods. 1 poslednej vety smernice 2019/633, podľa ktorého sankcia musí byť účinná, primeraná a odrádzajúca vzhľadom na povahu, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia, relevantné, že podľa vnútroštátneho rakúskeho sankčného ustanovenia (§ 6 ods. 2 FWBG) možno za porušenie uložiť pokutu do maximálnej výšky (len) 500 000 eur?

2. V prípade, ak je odpoveď na otázku 1a kladná:

[6] Štyri z týchto žalôb, v ktorých M. GmbH požadovala od každého zo svojich dodávateľov sumy od 10 000 eur do 18 000 eur, boli napokon postúpené na Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň), vnútroštátnemu súdu, a na účely konania vo veci samej boli spojené.

Má sa článok 6 ods. 1 písm. e) smernice 2019/633 vykladať v tom zmysle, že každá platobná výzva jednému dodávateľovi – pokiaľ je v rozpore so zákazom stanoveným v článku 3 ods. 1 písm. d) tejto smernice – sa má považovať za obchodnú praktiku, ktorú treba sankcionovať samostatne a za ktorú sa podľa kumulačnej zásady má uložiť samostatná sankcia (pokuta), takže treba uložiť viaceré pokuty, a to s prihliadnutím na to, že vnútroštátne rakúske sankčné ustanovenie (§ 6 ods. 2 FWBG) stanovuje, že sa uloží pokuta do maximálnej výšky 500 000 eur?“

19. Písomné pripomienky Súdnemu dvoru predložili BWB, M. GmbH, rakúska vláda, ako aj Európska komisia.

IV. Analýza

20. Svojimi dvoma prejudiciálnymi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či požiadavka účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií stanovená v článku 6 ods. 1 prvom pododseku písm. e) a článku 6 ods. 1 druhom pododseku smernice 2019/633 bráni vnútroštátnej právnej úprave alebo judikatúre, podľa ktorej sa nekalá obchodná praktika, ktorú odberateľ uplatňuje súčasne voči rôznym dodávateľom, má považovať za jediné porušenie, takže v takom prípade možno uložiť jedinú pokutu do výšky 500 000 eur (otázky č. 1a a 1b). V prípade kladnej odpovede si tento súd želá vedieť, či sa má článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. e) tejto smernice vykladať v tom zmysle, že za každé zistené porušenie možno uložiť samostatnú pokutu do maximálnej výšky 500 000 eur (druhá otázka).

21. Skôr ako pristúpim k analýze týchto otázok, musím poznamenať, že uvedený súd týmito otázkami v skutočnosti nastoľuje dve odlišné otázky, ktoré sa týkajú zlučiteľnosti s právom Únie v prípade vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá stanovuje na jednej strane (a za určitých podmienok) spoločnú kvalifikáciu porušenia ako „jediného porušenia“ pre viaceré nekalé obchodné praktiky a na druhej strane hornú hranicu pokuty stanovenej na sankcionovanie porušenia pozostávajúceho z jednej alebo viacerých nekalých obchodných praktík.

22. Pred vecným preskúmaním týchto dvoch otázok považujem za užitočné uviesť niekoľko spresnení týkajúcich sa pôsobnosti smernice 2019/633, ako aj ustanovení, ktoré ten istý súd uviedol vo svojich prejudiciálnych otázkach položených Súdnemu dvoru.

A. Úvodné pripomienky

23. Na úvod pripomínam, že smernica 2019/633 patrí do kontextu minimálnej harmonizácie a jej cieľom je zaviesť na úrovni Únie minimálny štandard ochrany pred nekalými obchodnými praktikami, ktoré môžu mať negatívny vplyv na životnú úroveň poľnohospodárskej komunity[7].

24. Táto smernica sa teda obmedzuje na stanovenie minimálnych pravidiel na uplatňovanie zákazu nekalých obchodných praktík[8], čím ponecháva členským štátom širokú mieru voľnej úvahy pri jeho uplatňovaní, najmä pokiaľ ide o koncipovanie vnútroštátnych vykonávacích

[7] Pozri odôvodnenie 1 smernice 2019/633.

[8] Pozri článok 1 ods. 1 smernice 2019/633.

režimov[9], ako aj mechanizmov sankcií[10], aby sa dosiahol cieľ uvedenej smernice, ktorým je znížiť výskyt nekalých obchodných praktík uplatňovaných na úkor dodávateľov poľnohospodárskych a potravinových výrobkov[11]. Táto miera voľnej úvahy je však obmedzená skutočnosťou, že členské štáty musia zabezpečiť, aby vnútroštátne opatrenia zaručovali plnú účinnosť smernice tak, ako bola prebratá do ich vnútroštátneho právneho poriadku.

25. Pokiaľ ide konkrétnejšie o ustanovenia uvedené vnútroštátnym súdom v rámci jeho dvoch prejudiciálnych otázok, považujem za vhodné pripomenúť, že článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. e) smernice 2019/633 stanovuje, že vnútroštátne orgány presadzovania práva musia mať právomoc nariadiť alebo začať konanie na účely uloženia pokút a iných rovnako účinných sankcií a predbežných opatrení subjektu, ktorý zákaz podľa článku 3 ods. 1 tejto smernice porušil, a to v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a postupmi. Pokiaľ ide konkrétne o sankcie uvedené v článku 6 ods. 1 prvom pododseku písm. e) uvedenej smernice, odsek 1 druhý pododsek tohto článku stanovuje, že musia byť účinné, primerané a odrádzajúce vzhľadom na povahu, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia.

26. Po týchto úvodných pripomienkach je teraz potrebné pristúpiť k podrobnému preskúmaniu oboch otázok, na ktoré poukázal vnútroštátny súd.

B. O kvalifikácii viacerých nekalých obchodných praktík ako „jediného porušenia“ alebo „samostatných porušení“

27. Prvou časťou svojej prvej prejudiciálnej otázky (otázka 1a) sa vnútroštátny súd v podstate pýta na zlučiteľnosť so smernicou 2019/633 v prípade vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá stanovuje uloženie jedinej sankcie v prípade súbežných nekalých obchodných praktík uplatňovaných voči viacerým dodávateľom v rozpore so zákazom stanoveným v článku 3 ods. 1 písm. d) tejto smernice.

28. Na úvod považujem za užitočné zdôrazniť, že v prejednávanej veci je nesporné, že praktika, o ktorú ide vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice 2019/633, keďže zodpovedá jednej zo zakázaných obchodných praktík vymenovaných podľa článku 3 ods. 1 tejto smernice, a najmä tej, ktorá je uvedená v písmene d) tohto ustanovenia, podľa ktorého sa odberateľovi zakazuje vyžadovať od dodávateľa platby, ktoré „ktoré nesúvisia s predajom poľnohospodárskych a potravinových výrobkov dodávateľa“.

29. Pokiaľ ide o článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. e) smernice 2019/633, chcem zdôrazniť, že toto ustanovenie neuvádza žiadny spôsob, akým by mala byť nekalá obchodná praktika vyplývajúca zo súbežného konania, na ktoré sa vzťahuje jeden zo zákazov uvedených v článku 3 ods. 1 smernice, kvalifikovaná a sankcionovaná podľa vnútroštátneho práva. Zatiaľ čo článok 6 ods. 1 písm. e) tejto smernice stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby vnútroštátny orgán zodpovedný za presadzovanie práva mal právomoc nariadiť alebo začať konanie na účely uloženia pokút a iných rovnako účinných sankcií, článok 6 ods. 1 druhý pododsek uvedenej

[9] Pozri odôvodenia 8, 34 et 39 smernice 2019/633.

[10] Pozri v tejto súvislosti Commission Staff Working Document, Unfair Trading practices (UTP) – Overview tables on the Members States' transposition choices and enforcement activities„ ktorý je pripojený k správe Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Uplatňovanie zákazu nekalých obchodných praktík s cieľom posilniť postavenie poľnohospodárov a subjektov v dodávateľskom reťazci poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov – stav pokroku“, COM(2024)176 final (ďalej len „správa Komisie o prebratí smernice 2019/633“). Táto správa uverejnená v apríli 2024 svedčí o veľkej rozmanitosti vnútroštátnych opatrení na prebratie smernice v rámci Únie, najmä pokiaľ ide o sankcie.

[11] Pozri odôvodnenie 1 smernice 2019/633.

smernice len stanovuje, že tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce vzhľadom na povahu, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia. Treba však konštatovať, že toto posledné uvedené ustanovenie, ktoré sa týka najmä mechanizmov stanovenia sankcie uloženej z dôvodu konštatovaného porušenia, neposkytuje žiadny konkrétny údaj týkajúci sa fázy predchádzajúcej konštatovaniu tohto porušenia.

30. Z toho vyplýva, že ustanovenia, ktoré vnútroštátny súd uviedol vo svojej prvej otázke, v zásade nebránia tomu, aby sa porušenia, ktoré boli spáchané súčasne a na základe vnútroštátneho ustanovenia, ktorým sa preberá článok 3 ods. 1 prvý pododsek písm. d) smernice 2019/633, kvalifikovali ako „jediné porušenie“, pokiaľ je splnená požiadavka stanovená v článku 6 ods. 1 druhom pododseku tejto smernice, ktorá sa týka účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku uloženej sankcie. [12]

31. Treba tiež konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdia účastníci konania vo veci samej, ani uvedenú smernicu, ani žiadne iné ustanovenie alebo zásadu práva Únie nemožno vykladať v tom zmysle, že *a priori* ukladajú (alebo vylučujú) jednotnú kvalifikáciu porušenia, o ktoré ide vo veci samej (alebo prípadnú kumuláciu sankcií, a teda kvalifikáciu ako samostatných porušení).

32. Je preto vhodné v prvom rade odmietnuť argumenty spoločnosti M. GmbH, podľa ktorých právo Únie bráni kumulácii sankcií a ukladá jedinú sankciu tak z dôvodu uplatnenia pojmu „jediné a pokračujúce porušenie“, ako aj zásady *ne bis in idem*.

33. Na jednej strane totiž uvádzam, že pojem „jediné a pokračujúce porušenie“ je predovšetkým procesný nástroj týkajúci sa vykonávania dôkazov, ktorého cieľom je uľahčiť pripísanie určitých konaní podnikom podozrivým z porušenia pravidiel práva hospodárskej súťaže. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora tak vyplýva, že porušenie článkov 101 a 102 ZFEÚ môže vyplývať nielen zo samostatného aktu, ale aj zo skupiny aktov, alebo dokonca z pokračujúceho správania, hoci jeden alebo viacero prvkov tejto skupiny aktov alebo tohto pokračujúceho správania by mohli ako také a samostatne predstavovať porušenie týchto ustanovení. [13] Ak teda rôzne činnosti spadajú do „spoločného plánu“ vzhľadom na ich rovnaký cieľ narúšajúci hospodársku súťaž v rámci spoločného trhu, Komisia (ako aj vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže) je oprávnená pripísať zodpovednosť za tieto činnosti v závislosti od účasti na porušení ako celku. [14]

34. Chcel by som tiež spresniť, že právnym základom smernice 2019/633 je článok 43 ods. 2, ako aj článok 39 ods. 1 ZFEÚ, ktorý sa týka spoločnej poľnohospodárskej politiky, a nie ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa práva hospodárskej súťaže.

35. Na druhej strane, pokiaľ ide o zásadu *ne bis in idem*, na ktorú sa odvoláva M. GmbH s cieľom spochybniť právo uložiť viacero kumulatívnych sankcií, toto tvrdenie možno podľa môjho názoru bez väčších ťažkostí zamietnuť aj z dôvodu, že podmienky uplatnenia tejto zásady nie sú v prejednávanej veci splnené.

[12] V tejto súvislosti spresňujem, že správa Komisie o prebratí smernice 2019/633 sa nezaoberá spôsobom, akým jednotlivé členské štáty pristúpili k otázke kvalifikácie viacerých konaní zakázaných touto smernicou ako „jediného porušenia“ alebo „viacerých porušení“.

[13] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. februára 2024, Scania a i./Komisia (C-251/22 P, EU:C:2024:103, bod 94, ako aj citovaná judikatúra).

[14] Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 41 a citovaná judikatúra).

36. V tejto súvislosti pripomínam, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 50 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) vyplýva, že zásada *ne bis in idem* zakazuje kumuláciu stíhaní, ako aj sankcií za rovnaké skutky a proti tej istej osobe.[15] Ak podmienka *idem* teda vyžaduje, aby boli skutkové okolnosti totožné, táto zásada sa nebude uplatňovať, keď predmetné skutkové okolnosti nie sú totožné, ale len podobné.[16] Kritérium relevantné na posúdenie existencie toho istého porušenia je kritérium totožnosti skutkového stavu, chápané ako existencia súboru konkrétnych okolností, ktoré sú navzájom neoddeliteľne spojené a ktoré viedli k právoplatnému oslobodeniu alebo odsúdeniu dotknutej osoby.[17] Zdá sa však, že v danom prípade nie je splnená podmienka *idem*, keďže z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že skutkové okolnosti, ktoré viedli k začatiu konania zo strany BWB, nie sú rovnaké[18]. Skutočnosť, že sporné praktiky možno podľa vnútroštátneho práva kvalifikovať ako „jediné porušenie“, nemení nič na tom, že v danom prípade ide o skutkové okolnosti, ktoré sa nejavia ako totožné, a v žiadnom prípade nemôže stačiť na to, aby bola splnená podmienka existencie súboru konkrétnych okolností, ktoré sú neoddeliteľne spojené a spadajú tak pod pojem „rovnaké skutky“.[19]

37. V druhom rade by bolo potrebné zamietnuť aj argument BWB, podľa ktorého vzhľadom na to, že smernica 2019/633 sa zameriava na ochranu individuálnych vzťahov medzi odberateľmi a dodávateľmi, každé konanie, na ktoré sa vzťahuje zákaz ustanovený v článku 3 ods. 1 tejto smernice, by sa malo posudzovať samostatne a individuálne, čo automaticky vylučuje akúkoľvek jednotnú kvalifikáciu. Hoci niektoré ustanovenia uvedenej smernice,[20] vrátane jej článku 1, ktorý vymedzuje jej pôsobnosť,[21] skutočne odkazujú na vzťahy medzi odberateľmi a dodávateľmi, z týchto ustanovení nemožno vyvodiť žiadnu povinnosť členských štátov individuálne kvalifikovať každé zakázané konanie ako samostatné porušenie. Bez ohľadu na skutočnosť, že spoločná kvalifikácia viacerých zakázaných konaní by v zásade neoslabovala ich zákaz,[22] poznamenávam, že cieľ sledovaný touto smernicou ide nad rámec samotnej ochrany individuálnych vzťahov medzi kupujúcimi a dodávateľmi a všeobecnejšie sa týka ochrany poľnohospodárskej komunity ako celku, čo potvrdzujú aj právne základy smernice 2019/633.[23]

38. Vzhľadom na predchádzajúcu analýzu, keďže problematika týkajúca sa právnej kvalifikácie nekalých obchodných praktík zakázaných smernicou 2019/633 vo vnútroštátnom práve nie je upravená právom Únie, členské štáty majú v prípade obchodnej praktiky odberateľa s rovnakým úmyslom súbežne vo vzťahu k viacerým dodávateľom, ktorá je zakázaná podľa článku 3 ods. 1 prvého pododseku tejto smernice, naďalej voľnosť priznať vnútroštátnym orgánom presadzovania práva právomoc konštatovať jediné porušenie, a teda uložiť jedinú sankciu, alebo im priznať právomoc konštatovať existenciu viacerých porušení, a teda uložiť viacero sankcií, avšak pod

15 Pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. marca 2018, Garlsson Real Estate a i. (C-537/16, EU:C:2018:193, bod 27, ako aj citovaná judikatúra), a z 20. marca 2018, Menci (C-524/15, EU:C:2018:197, bod 25, ako aj citovaná judikatúra).

16 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2025, Engie România (C-205/23, EU:C:2025:43, bod 58 a citovaná judikatúra).

17 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2025, Engie România (C-205/23, EU:C:2025:43, bod 57 a citovaná judikatúra).

18 Je totiž nesporné, že M. GmbH zaslala celkovo šestnásť platobných výziev rôznym dodávateľom v súvislosti so sumami, ktoré sa líšili v závislosti od dodávateľa.

19 V tejto súvislosti poukazujem na to, že Súdny dvor vo svojej judikatúre zastáva názor, že právna kvalifikácia vo vnútroštátnom práve nie je relevantná na účely konštatovania existencie toho istého porušenia, keďže rozsah ochrany priznanej článkom 50 Charty sa nemôže meniť v závislosti od členského štátu. Pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. marca 2018, Garlsson Real Estate a i. (C-537/16, EU:C:2018:193, bod 38), ako aj z 20. marca 2018, Menci (C-524/15, EU:C:2018:197, bod 36).

20 Pozri v tejto súvislosti odôvodnenia 1 a 14 smernice 2019/633.

21 Toto ustanovenie stanovuje, že pôsobnosť smernice 2019/633 je vymedzená odkazom na vzťahy vyjednávacej pozície medzi dodávateľom a odberateľom určené rozdielmi v obratoch.

22 Pri výpočte jedinej sankcie by sa totiž mohla zohľadniť aj kompenzácia nerovnováhy v individuálnom vzťahu medzi odberateľom a dodávateľom.

23 Pozri v tejto súvislosti body 24 a 34 vyššie. Pozri tiež odôvodnenie 1 smernice 2019/633.

podmienkou, že v týchto dvoch prípadoch sú stanovené sankcie „účinné, primerané a odrádzajúce vzhľadom na povahu, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia“, ako to vyžaduje článok 6 ods. 1 druhý pododsek uvedenej smernice.

C. O stanovení hornej hranice pokuty, ktorá sankcionuje jednu alebo viacero nekalých obchodných praktík posudzovaných spoločne

39. Druhou časťou svojej prvej prejudiciálnej otázky (otázka 1b) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade spoločnej kvalifikácie viacerých konaní, na ktoré sa vzťahujú zákazy stanovené v článku 3 smernice 2019/633, ako „jediného porušenia“, článok 6 ods. 1 druhý pododsek tejto smernice bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá za takéto porušenie stanovuje maximálnu hranicu 500 000 eur ako sankciu. V prípade, že sa ukáže, že kvalifikácia ako jediného porušenia nie je v súlade s touto smernicou, tento súd sa pýta, či uvedená smernica bráni uloženiu viacerých pokút s hornou hranicou 500 000 eur za každé zo zistených porušení (druhá otázka).

40. Na úvod spresňujem, že táto problematika sa priamo netýka otázky, či je výška pokuty stanovená rakúskym právom primeraná na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice 2019/633, ale týka sa skôr vplyvu, ktorý by mohlo mať stanovenie hornej hranice tejto pokuty na povinnosť členských štátov zaviesť sankčný režim, ktorý je zlučiteľný s požiadavkami tejto smernice. V skutočnosti totiž v druhej časti prvej otázky nie je podstatná kvalifikácia ako jediného porušenia ani maximálna výška samotnej sankcie [24] a maximálna výška posudzovaná samostatne, ale ide o kombinovaný účinok týchto dvoch aspektov vnútroštátneho práva, ktorý vyvoláva pochybnosti uvedeného súdu, pokiaľ ide o zlučiteľnosť s právom Únie. Ten istý súd tak žiada Súdny dvor, aby spresnil, či za okolností, o aké ide v prejednávanej veci, je takáto horná hranica v súlade s požiadavkami článku 6 ods. 1 druhého pododseku uvedenej smernice, a najmä či je v súlade s požiadavkami účinnosti a odrádzania.

41. V tejto súvislosti konštatujem, že podobne ako v prípade otázky kvalifikácie porušenia, ktorá bola preskúmaná v bodoch 29 až 38 vyššie, z ustanovení smernice 2019/633, ako aj zo všeobecnej logiky minimálnej harmonizácie, ktorú sleduje, vyplýva, že členské štáty majú v zásade voľnosť stanoviť maximálnu výšku pokút ukladaných za nedovolené konanie. [25] Článok 6 ods. 1 tejto smernice síce stanovuje, že členské štáty sú povinné zaviesť sankcie za nekalé obchodné praktiky, najmä vo forme pokút, ale toto ustanovenie neobsahuje žiadne presné údaje o výške týchto pokút ani o ich prípadnej hornej hranici.

42. Okrem toho konštatujem, že uvedené ustanovenie priznáva členským štátom širokú mieru voľnej úvahy tým, že im ponecháva voľnosť, aby vo svojom vnútroštátnom práve stanovili konkrétne mechanizmy ukladania sankcií v prípade nekalých obchodných praktík, ako to vyplýva z výslovného odkazu na vnútroštátne pravidlá a postupy v článku 6 ods. 1 prvom pododseku písm. e) smernice 2019/633. Treba však uviesť, že miera voľnej úvahy, ktorou disponujú členské

[24] Zo správy Komisie o prebratí smernice 2019/633 vyplýva, že 24 členských štátov stanovuje maximálnu hranicu pokút, ktoré možno uložiť, pričom táto hranica preukazuje veľkú rozmanitosť, od 2 329,37 eura v prípade Malty do 2 500 000 eur v prípade Portugalska. Okrem toho v niektorých z týchto členských štátov, ako napríklad v Českej republike, Taliansku, Lotyšsku, Maďarsku alebo Holandsku, je táto hranica vyjadrená v percentách obratu, v iných, ako napríklad v Taliansku alebo na Slovensku, zodpovedá percentuálnemu podielu z kúpnej ceny alebo poplatkov, ktoré boli dodávateľovi neoprávnene uložené.

[25] Tiež spresňujem, že na účely určenia, či je vnútroštátna kvalifikácia daného správania ako „jediného porušenia“ alebo „viacerých porušení“ v súlade so smernicou 2019/633, je irelevantné, či vnútroštátne právo povoľuje alebo neumožňuje uloženie pokuty obmedzenej na určitú výšku.

štáty, je obmedzená ich povinnosťou zabezpečiť, aby sankcie stanovené vnútroštátnym právom v rámci uplatňovania tejto smernice boli účinné, primerané a odrádzajúce vzhľadom na povahu, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia.

43. Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, v prípade neexistencie harmonizácie právnych predpisov Únie v oblasti sankcií uplatniteľných v prípade nedodržania podmienok stanovených režimom zavedeným vnútroštátnymi právnymi predpismi, majú členské štáty právomoc zvoliť si sankcie, ktoré sú podľa nich vhodné, avšak za podmienky, že budú svoju právomoc vykonávať v súlade s právom Únie.[26] Hoci sankcie, ktoré členské štáty uplatňujú na boj proti porušovaniu pravidiel týkajúcich sa nekalých obchodných praktík, patria do ich procesnej a inštitucionálnej autonómie, táto autonómia je obmedzená nielen zásadou ekvivalencie, ktorej uplatnenie v danom prípade nie je sporné, ale aj zásadou účinnosti, ktorá vyžaduje, aby tieto sankcie boli účinné a odrádzajúce, ako aj zásadou proporcionality, ktorá neumožňuje, aby sankcie ustanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi presahovali rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov týchto právnych predpisov, a aby boli neprimerané vo vzťahu k týmto cieľom.[27]

44. V tejto súvislosti by som chcel dodať, že prináleží vnútroštátnym súdom, ktoré majú ako jediné právomoc vykladať a uplatňovať vnútroštátne právo, aby overili, či vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci sú uvedené sankcie účinné, primerané a odrádzajúce. Súdny dvor môže pri rozhodovaní o prejudiciálnej otázke vydať spresnenia, ktorých cieľom je viesť vnútroštátny súd pri jeho výklade.[28] Treba konštatovať, že Súdny dvor už mal príležitosť podať výklad nástrojov práva Únie, ktoré rovnako ako smernica 2019/633 stanovujú požiadavku účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií,[29] čím poskytujú určité referenčné hodnoty, ktoré sa môžu ukázať ako užitočné v rámci prejednávanej veci.

45. Po prvé poznamenávam, že požiadavka spočívajúca v zabezpečení toho, aby uložené sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce, sa vo všeobecnosti posudzuje vzhľadom na sledovaný cieľ.[30] V prejednávanej veci, ako bolo pripomenuté v bode 24 vyššie, cieľom sledovaným smernicou 2019/633 je znížiť frekvenciu nekalých obchodných praktík na úkor dodávateľov poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, keďže tieto praktiky môžu mať negatívne dôsledky na životnú úroveň poľnohospodárskej komunity.

[26] Pozri analogicky rozsudok z 19. decembra 2024, SISTEM LUX (C-717/22 a C-372/23, EU:C:2024:1041, bod 48, ako aj citovaná judikatúra).

[27] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. januára 2024, Nárokuj (C-755/22, EU:C:2024:10, bod 45 a citovaná judikatúra).

[28] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. novembra 2018, de Diego Porras (C-619/17, EU:C:2018:936, bod 91 a citovaná judikatúra).

[29] Pozri napríklad článok 23 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 2019, s. 17), článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66) alebo článok 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1).

[30] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. marca 2024, Profi Credit Bulgaria (Doplnkové služby k zmluve o úvere) (C-714/22, EU:C:2024:263). Súdny dvor napríklad konštatoval, že správna sankcia zodpovedajúca 50 % colného nedoplatku spôsobeného poskytnutými nesprávnymi údajmi môže podnietiť hospodárske subjekty Únie, aby prijali všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby mali k dispozícii správne informácie o dovážanom tovare a aby informácie, ktoré poskytujú v colných vyhláseniach, boli správne a úplné, čím prispievajú k dosiahnutiu cieľa uvedeného v odôvodnení 9 nariadenia č. 952/2013, ktorým je zabezpečiť uplatňovanie sadzobných a iných opatrení spoločných politík v súvislosti s obchodom s tovarom medzi Úniou a krajinami alebo územiami mimo jej colného územia. Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 23. novembra 2023, J. P. Mali (C-653/22, EU:C:2023:912, body 31 a 32, ako aj citovaná judikatúra).

46. Po druhé z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že tvrdosť sankcií musí byť primeraná závažnosti porušení, ktoré postihujú, a to najmä zabezpečením skutočne odrádzajúceho účinku, pričom musia rešpektovať všeobecnú zásadu proporcionality.[31] Súdny dvor tak konštatoval, že hoci pokuta môže istotne predstavovať odrádzajúcu sankciu, jej malá výška môže spôsobiť, že táto sankcia bude nedostatočná,[32] alebo naopak, že bude neprimeraná, ak je výška sankcie príliš vysoká.[33] Súdny dvor tiež konštatoval, že za účinné a odrádzajúce sankcie možno považovať sankcie, ktoré zohľadňujú závažnosť škody spôsobenej spotrebiteľovi[34] a ktoré porušovateľom odnímajú hospodársky prospech vyplývajúci z porušení, ktorých sa dopustili,[35] s cieľom odradiť akékoľvek osoby od páchania deliktov rovnakej povahy.[36]

47. Pokiaľ ide o primeranosť sankcií závažnosti zistených porušení, treba tiež uviesť, že ak vnútroštátna právna úprava stanovuje kumuláciu sankcií, akou je kumulácia viacerých peňažných sankcií, príslušné orgány sú povinné zabezpečiť, aby prísnosť všetkých uložených sankcií nepresiahla závažnosť konštatovaného porušenia, inak by došlo k porušeniu zásady proporcionality.[37]

[31] Pozri analogicky rozsudky z 5. marca 2020, OPR-Finance (C-679/18, EU:C:2020:167, bod 26 a citovaná judikatúra), ako aj z 19. decembra 2024, SISTEM LUX (C-717/22 a C-372/23, EU:C:2024:1041, bod 49 a citovaná judikatúra).

[32] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júna 2021, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) (C-303/20, EU:C:2021:479, bod 32 a citovaná judikatúra).

[33] Na ilustráciu Súdny dvor pripustil, že sankcia spočívajúca v povinnosti zaplatiť sumu zodpovedajúcu hodnote tovaru odňatého spod colného dohľadu nie je primeraná. Podľa Súdneho dvora totiž ide sankcia v takejto výške nad rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie najmä toho, aby tovar prepustený do režimu colné uskladňovanie nebol odňatý spod colného dohľadu. Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2020, Schenker (C-655/18, EU:C:2020:157, bod 44). V inej veci, ktorá sa tiež týkala výkladu režimu sankcií stanoveného nariadením č. 952/2013, Súdny dvor konštatoval, že aj vzhľadom na osobitosti colných deliktov, najmä ich vysokú frekvenciu a ťažkosti pri ich odhaľovaní, sa pokuta stanovená vnútroštátnym právom, ktorej výška sa pohybuje medzi 100 % a 200 % colnej hodnoty tovaru, nezdá byť primeraná závažnosti všetkých porušení, ktoré postihuje, a to najmä v prípade nedodržania povinností spojených s colnými vyhláseniami v kontexte colného režimu vonkajší tranzit. Podľa Súdneho dvora takáto sankcia na jednej strane ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby tovar prepustený do tohto režimu nebol odňatý spod colného dohľadu, a na druhej strane sa zdá byť neprimeraná vo vzťahu k colnému dlhu, ktorý vzniká odňatím tovaru prepusteného do uvedeného režimu spod colného dohľadu. Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 19. decembra 2024, SISTEM LUX (C-717/22 a C-372/23, EU:C:2024:1041, bod 52, ako aj citovaná judikatúra).

[34] Pozri analogicky rozsudok z 11. januára 2024, Nárokuj (C-755/22, EU:C:2024:10, bod 45 a citovaná judikatúra).

[35] V sérii vecí týkajúcich sa výkladu ustanovenia článku 23 smernice 2008/48 o sankciách z hľadiska vnútroštátnych sankčných režimov Súdny dvor konštatoval, že porušenie povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v kontexte tejto smernice (napríklad posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa, neexistencia údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, počet a frekvencia splátok, existencia notárskych poplatkov, ako aj požadované záruky a poistenie), možno sankcionovať zánikom nároku tohto veriteľa na úroky a dohodnuté poplatky. Takáto sankcia má podľa Súdneho dvora dostatočne odrádzajúci účinok a je primeraná závažnosti porušení, ktoré postihuje. Naopak, Súdny dvor sa domnieval, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky v praxi oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu. Navyše keďže neuvedenie týchto okolností v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 uvedenej smernice. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak uplatnenie takejto sankcie vyvoláva voči veriteľovi závažné následky v prípade neuvedenia niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, ako názov a sídlo príslušného orgánu dohľadu. Pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53); z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842, body 69 až 72 a citovaná judikatúra); z 5. marca 2020 OPR-Finance (C-679/18, EU:C:2020:167, bod 30); z 10. júna 2021, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) (C-303/20, EU:C:2021:479, body 39 a 40), ako aj z 21. marca 2024, Profi Credit Bulgaria (Doplnkové služby k zmluve o úvere) (C-714/22, EU:C:2024:263, bod 55 a citovaná judikatúra).

[36] Pozri analogicky rozsudok z 19. decembra 2024, SISTEM LUX (C-717/22 a C-372/23, EU:C:2024:1041, bod 63, ako aj citovaná judikatúra).

[37] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. októbra 2023, G. ST. T. (Primeranosť trestu v prípade falšovania) (C-655/21, EU:C:2023:791, body 66 a 67, ako aj citovaná judikatúra).

48. Po tretie zásada proporcionality zakotvená v článku 49 ods. 3 Charty ukladá členským štátom povinnosť, nielen pokiaľ ide o vymedzenie podstatných znakov porušenia a vymedzenie pravidiel týkajúcich sa rozsahu pokút, ale aj pokiaľ ide o posúdenie skutočností, ktoré možno zohľadniť pri stanovení pokuty. [38] Okrem toho táto zásada vyžaduje, aby sa pri stanovení sankcie a jej výšky zohľadňovali osobitné okolnosti prejednávaného prípadu. [39]

49. Po štvrté z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že s cieľom zabezpečiť, aby sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce, je to nielen vnútroštátny zákonodarca, ale aj vnútroštátne súdy, ktoré musia mať v medziach vymedzených predmetom sporu, ktorý prejednávajú, diskrečnú právomoc, ktorá im umožní vybrať si v závislosti od okolností prípadu také opatrenie, ktoré je primerané závažnosti porušenia zistenej povinnosti. [40] Preskúmanie účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku sankcií vnútroštátnymi súdmi sa teda musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v rámci možností s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice. [41]

50. Po týchto spresneniach vyplývajúcich z judikatúry treba konštatovať, že žiadna z vyššie uvedených vecí sa priamo netýka hypotézy, o ktorú ide v prejednávanej veci, keďže tieto veci sa zaoberali hlavne mechanizmami stanovenia uloženej sankcie, a nie fázou predchádzajúcou konštatovaniu spáchaného porušenia a jeho kvalifikácie vo vnútroštátnom práve. [42]

51. Domnievam sa však, že účinné uplatňovanie smernice 2019/633 sa nemôže obmedziť len na posúdenie druhu sankcie stanovenej vnútroštátnym právom, ani na určité aspekty alebo spôsoby stanovenia tejto sankcie, ako je výška uloženej pokuty, ale treba zohľadniť všetky ostatné skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť požiadavku stanoviť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku tejto smernice, a teda mať vplyv na ciele sledované uvedenou smernicou. Platí to o to viac v prípade, keď tak ako v prejednávanej veci kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve môže mať dôsledky na (maximálnu) výšku uloženej sankcie, ktorá podľa judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v bode 46 vyššie predstavuje jeden z prvkov, ktoré treba zohľadniť na preukázanie primeranosti sankcií.

52. Hoci v prejednávanej veci kumulácia viacerých peňažných sankcií predstavuje riziko, že všetky uložené sankcie alebo celková výška uložených pokút presiahnu závažnosť konštatovaného porušenia pod hrozbou porušenia zásady proporcionality, [43] kvalifikácia viacerých prípadov správania, na ktoré sa vzťahujú zákazy stanovené v článku 3 smernice 2019/633, ako jediného

[38] Pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. novembra 2023, J. P. Mali (C-653/22, EU:C:2023:912, bod 33 a citovaná judikatúra), ako aj z 19. júna 2025, Lietuvos bankas (C-671/23, EU:C:2025:457, bod 46).

[39] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. októbra 2023, G. ST. T. (Primeranosť trestu v prípade falšovania) (C-655/21, EU:C:2023:791, body 66 a 67 a citovaná judikatúra).

[40] Pozri analogicky rozsudok z 10. júna 2021, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) (C-303/20, EU:C:2021:479, body 36 a 45, ako aj citovaná judikatúra).

[41] Pozri analogicky rozsudok z 10. júna 2021, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) (C-303/20, EU:C:2021:479, body 36 a 45, ako aj citovaná judikatúra).

[42] Čo napokon samo osebe nie je prekvapujúce, keďže, ako bolo uvedené v bode 29 vyššie, požiadavka spočívajúca v stanovení účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií, ktorá je navyše uvedená vo viacerých ďalších nástrojoch práva Únie, sa týka najmä mechanizmov stanovenia uloženej sankcie.

[43] Pozri bod 48 vyššie.

porušenia by *a contrario* mohla viesť v určitých prípadoch k uloženiu sankcie, ktorá z dôvodu hornej hranice pokuty (a nemožnosti vnútroštátnych orgánov presadzovania práva prekročiť túto sumu) nemôže byť považovaná za dostatočne účinnú a odrádzajúcu.[44]

53. V dôsledku toho, hoci smernica 2019/633 nevylučuje možnosť členského štátu kvalifikovať správanie spočívajúce v opakovanom porušení zákazov stanovených v článku 3 ods. 1 tejto smernice ako jediné porušenie, a preto uložiť jedinú sankciu za rôzne dotknuté nekalé obchodné praktiky, táto možnosť nezbavuje vnútroštátne orgány presadzovania ich povinnosti zabezpečiť, aby uložená sankcia bola účinná, primeraná a odrádzajúca s ohľadom na povahu, trvanie, opakovanosť a závažnosť porušenia. Prináleží teda vnútroštátnemu súdu, aby vykonal celkové posúdenie vnútroštátneho opatrenia na prebratie uvedenej smernice a uloženej sankcie s prihliadnutím na všetky relevantné skutočnosti, vrátane individuálnych okolností prejednávanej veci, s cieľom overiť, či boli splnené požiadavky týkajúce sa sankcií stanovené v článku 6 ods. 1 tej istej smernice.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené zastávam názor, že článok 6 ods. 1 písm. e) smernice 2019/633 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade obchodnej praktiky odberateľa s rovnakým úmyslom súbežne vo vzťahu k viacerým dodávateľom, ktorá je zakázaná podľa článku 3 ods. 1 prvého pododseku tejto smernice, majú členské štáty naďalej voľnosť buď priznať vnútroštátnym orgánom presadzovania práva právomoc konštatovať jediné porušenie, a teda uložiť jedinú sankciu, alebo im priznať právomoc konštatovať existenciu viacerých porušení, a teda uložiť viacero sankcií, pokiaľ v súlade s ustanoveniami článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. e) v spojení s ustanoveniami druhého pododseku tejto smernice dotknutá vnútroštátna právna úprava zaručuje, že sa uloží účinná, primeraná a odrádzajúca sankcia, pričom sa zohľadní povaha, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia.

V. Návrh

55. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko), takto:

Článok 6 ods. 1 písm. e) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/633 zo 17. apríla 2019 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci

sa má vykladať v tom zmysle, že:

v prípade obchodnej praktiky odberateľa s rovnakým úmyslom súbežne vo vzťahu k viacerým dodávateľom, ktorá je zakázaná podľa článku 3 ods. 1 prvého pododseku smernice 2019/633, majú členské štáty naďalej voľnosť buď priznať vnútroštátnym orgánom presadzovania práva právomoc konštatovať jediné porušenie, a teda uložiť jedinú sankciu, alebo im priznať právomoc konštatovať existenciu viacerých porušení, a teda uložiť viacero sankcií, pokiaľ v súlade s ustanoveniami článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. e) v spojení s ustanoveniami druhého

[44] Nemožno teda *a priori* vylúčiť, že spojenie viacerých nekalých obchodných praktík voči veľkému počtu dodávateľov a ich kvalifikácia ako jediného porušenia, ktoré možno sankcionovať len raz v maximálnej výške 500 000 eur, nemožno považovať za spĺňajúce požiadavky článku 6 ods. 1 písm. e) smernice 2019/633, najmä ak sa tieto praktiky ukážu byť do určitej miery závažné a rozsiahle. V takom prípade by stanovenie hornej hranice sankcie nemuselo vnútroštátnym orgánom presadzovania práva umožniť dostatočne zohľadniť a posúdiť parametre, ktoré sú nevyhnutné na stanovenie výšky pokuty, ako napríklad povaha, opakovanie a závažnosť dotknutého porušenia.

pododseku tejto smernice dotknutá vnútroštátna právna úprava zaručuje, že sa uloží účinná, primeraná a odrádzajúca sankcia, pričom sa zohľadní povaha, trvanie, opakovanie a závažnosť porušenia.